

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felcélős szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Jsmét egy bajai vívmány.

Szterényinek nem sürgős a baja—bátaszéki hid megnyitása.

Igy mondta a mindenható államtitkár ur a Magyar Építő Részvénytársaság küldöttségének, mely felajánlotta, hogy a teljesen készen álló hidat és vasuti vonalat minden ellenszolgáltatás, minden anyagi kártalanítás nélkül átadja az államvasutaknak. Most már nem sürgős — ez volt a merev, rideg, visszautasító válasza az államtitkár urnak az ajánlatra és mikor a küldöttség vezetője azt bátorkodott erre megjegyezni, miért építették akkor az új dunahidat, méltóságos fensőséggel vetette oda, hogy véleménye szerint nincs is rá nagy szükség.

Most már nem sürgős . . . mondja az államtitkár ur, mi pedig hónapok óta a végletekig feszített türellemmel számoljuk a heteket és várjuk azt a napot, mely betetőződése lesz egy valóra vált reményünknek, hatalmas finaléja egy kártartó, lankadatlan küzdelemünknek. Nincs is rá nagy szükség, jelenti ki az államtitkár ur az új dunahidról, egy ország-rész ipari és kereskedelmi érdekeltje pedig lázas türelmetlenséggel sürgeti a megnyitást, iparkamarák, kereskedelmi testületek, törvényhatóságok, vármegyék és városok üléseznek, agítálnak, küldött-

ségeket szerveznek és a rendelkezésükre álló összes eszközökkel presszionálják érte a miniszteriumot.

Kereskedők, iparosok, vállalatok, gyárak, a fél ország gazdasági, kereskedelmi és ipari közérdeke vár javulást, fellendülést, fontos eredményt az új hidtól, az államtitkár ur míg előkelő, fensőbbiséggel és hidegvérű nyugalommal mondja, hogy nincs rá szükség és nem sürgős.

Nem szállunk perbe az államtitkár ural és nem vitatkozunk vele. A perbeszállásnak a mi gyöngye erőnkkel, a mi erőltet hangunkkal ugy sem lenne eredménye, vitatkozásnak pedig itt nincs helye. Az áthidalás hosszu küzdelmek árán immár befejezett dolog, az új hid hatalmas lendülettel kapcsolja össze a Duna által elválasztott hatalmas területeket. Szterényi ur pro vagy kontra véleménye, tetszése, vagy nem tetszése mit ezen sem változtat. Fölöttébb kíváncsiak vagyunk azonban arra, miért nem sürgős Szterényi urnak az, ami oly nagyon, nagyon sürgős egy ország-rész érdekeltjének? Mindeddig ugy tudtuk, hogy igenis sürgős és fontos, hogy az új hid mentől előbb átadható legyen a forgalomnak és csak technikai akadályok és pénzbeli differenciák állják útját. Most megszűntek ezek az akadályok is, a hid már régen készen áll, a pályamegerősítési munkálatai befejeztek, a pénzbeli differenciák az építő társaság ajánlata

következtében eloszlottak, mi sem akadályozza, hogy a lehető legrövidebb idő alatt megtörténjen a megnyitás.

Miért nem sürgős hát most egyszerre?

Miért halasztják el mesterségesen, az érdekeltek nagy kárára?

Mi rejlik az államtitkár ur szavai mögött? — Szeszély, duzzogás, bosszu, államérdek, fontos forgalmi politikai szempontok, taktika, vagy bürokratizmus?

Nem tudhatjuk. Ez az állásfoglalás teljesen érthetetlen előttünk és éppen ezért felbőszítő. Egyszerűen, minden ellenmondás nélkül, vétőak erélyes hangoztatása nélkül nem nyugodhatunk bele. Eddig türelemre kényszerítettek bennünket kifogásokkal, érvekkel, meiyeket el kellett fogadnunk E kifogások és érvek azonban most megdőlték és a mi várakozásunk, érdekeink ellenébe nem lehet fegyverül szegezni azt a könnyved, nagyuri göggel odavetett államtitkári kijelentést: most már nem sürgős.

Nekünk igenis sürgős; sürgősebb, mint valaha. Talpra kell állanunk és zárt sorokba sorakozva kell felvonulnunk az államtitkári önkény ellen. A törvényhatóságnak, a kereskedelmi kaszinóknak, az ipartestületnek, az O. M. K. E. helyi csoportjának, meg a főispánnak együtt kell újabb akcióba fognia, meg kell keresnie a szomszéd érdekelt törvényhatóságokat, felhívni a szegedi kamarát

TÁRCA.

A költő megterése.

— A »Bajai Hírlap« eredeti tárcája. —

Irtá: Csáth Géza.

A fiatal költő évekig igen rossz életet élt. Kamaszkodásában azt hitte, hogy verseket írni a szerelmi boldogság mellőzésével nem lehet — és ezért minden uton-módon igyekezett megismerni a szerelmet.

Ettől kezdve igen önző és erkölcstelen életet élt. Az asztalnál lehetőleg sokat evett és miután elolvasta Nietzsche-t, megtette azt is, hogy mielőtt az apja és anyja vettek volna, ő pusztá kézzel belenyúlt a tábla. És így elégitette ki mohó étvágyát, amelynek határt szabni nem akart. Azt hitte tudniillik, hogy csak ez az egyetlen út és mód van arra, hogy valaki nagy ember legyen.

Mire Ibsennek a Kisértekek című szinpaditmét is elolvasta, annyira vitte, hogy naponként fölkereste a háziorvost, részletes vizsgálatot kért, mert úgy gondolkozott, hogyha netalán valamely halálos betegség támadja meg őt, azt mindenáron el kell fojtani.

Ezekből láthatjuk, hogy fiatal költőnk az önzés egy különös s ma már nem is szokatlan fajtájában élt. Bálókban nem táncolt, de a lányokat a ruhatarban megcsókolta, Krisztust mint utópistát és mint az élet művészetének ellenségét több alkalommal hangosan kritizálta és pálcát tört filozófiai rendszer fölé. Alig hinné az ember — ha nem tudná, hogy emberünk fiatal és költő és neuraszténias volt — hogy mindez egy napon gyökeresen megváltozott.

Ő ugyanis egy vegetáriánus étcsarnokba tévedt, ahol teozofusok tanyáztak. Igen, teozofusok, nagyhaju emberi lények, hosszu szakállakkal, csillogó szemekkel és szandálakkal. Viharos multu fiatal emberek, akik lemondtak a világ élvezeteiről, málnaszörpöt ittak, parajt ettek és az evangéliumról beszélgettek.

A helyiségben enyhe tejszag ömlött el . . .

Senkire fog csodálkozni, ha megmondom, hogy a fiatal költő felőra mulva közöttük ült, megfogadta, hogy leszokik az izgató szerekről, nőkre többé nem néz, szenvedélytelen, tiszta életet él és korán kel. A fölében egy új vers csengett, amelynek két első sora így hangzott.

Fehér lilomok illatoznak messziről
Tömjénes Béke leng a sikon át.

A zsebében levő cigarettákat az utcán rikkancsoknak elajándékozta és ugy bölcsekedett, hogy változásoknak kell történni, mert különben az élet unalmas és sivár. Este nem ment a kávéházi társaságba, tíz órakerült le és csak féig takarózott be — holott máskor fülig szokott — mindezt az önmegtagadás gyakorlása céljából. Még elalvas előtt elhatározta, hogy reggel megsemmisíti az összes eddig írt verseit, melyek hedonisztikus világ-nézetben voltak tartva.

Reggel azonban egy szedő keltette föl, aki a szerkesztő levelét hozta. A szerkesztő azt írta, hogy a verset, amelyet előre kifizettek, sürgősen küldje el. A fiatal költő behitta a szedőt, leültette s azon pongyolában, ahogy volt, megpróbálta írni a fent is említett lilomos költeményét. Nem sikerült. Felőrai kilindás után egy régi versét szedte ki a fiókból, amely így kezdődött:

Deblám, olyan forrók a karjaid . . .

Ezt küldte el.

Egy darabig lelkiismeret-furdalást érzett miatta, de aztán betelefonált a nyomdába, hogy tegyék a vers alá a dátumot és arra gondolt, hogy az irodalom-történetről így fog róla megemlékezni: »Költészetét két merőben

és új, hatalmas ostromot inézni a kereskedelmi miniszterium ellen.

Meg kell tudnunk, melyek azok a magasabb szempontok, fontos államérdekek, technikai és fináncialis akadályok, melyek ezek után a megnyitás elől törölnék és azt októberig késleltetik.

Most már nem sürgös, jelentette ki az államtitkár úr. Mondja meg azonban, miért? Hadd merítsünk mi is belőle erőt és nyugalmat a további nehéz, fojtogató várakozáshoz. Erre szükségünk van, mert abba az odavetett, cinikus kijelentésbe semmiképp sem nyugodhatunk bele, csak meggyőző érvekbe és kényszerítő erővel ható okokra.

Októberig harmadfél hónap terpeszkedik még előttünk, ezt a gazdaságilag fontos időt komoly és legyőzhetetlen akadályok nélkül nem vesztheti el fél ország ipara és kereskedelme csak azért, mert a teljesen kész hid és vasut megnyitása Szerényi urnak — most már nem sürgös.

E. L.

A kereskedelmi miniszterium és a bajai hid. A bajai érdekek iránt épen nem túlnagy a szimpátia Kossuth és Szerényi miniszteriumában. A baja — báziszeki hid megnyitását, ki tudja, milyen titkos rugók nyomására, egyre halogatták és késleltetik ez a fontos közlekedésügyi érdeket most is, mikor már semmi akadályja sincs a hid forgalomba helyezésének.

A héten deputáció járt a kereskedelmi miniszteriumban. A bajai hidat épített részvénytársaság küldöttei voltak ott és kijelentették, hogy a hidat *azonnali* megnyitásra főlajniák és lemondanak arról a kártérítési igényről is, melyet a hidnak október eleje előtti megnyitása ellenében támasztottak.

»A kereskedelemügyi miniszterium az államasutakhoz utasította az ügyet.« Erről a kétesértékű elintézésről ad számot a félhivatalos sajtó, anélkül, hogy a hidnak várva-várt legközelebbi megnyitását jelenthették.

A *Bajai Hírlap* utánajárt a dolognak és a félhivatalos híradásnál jóval többet tudott meg.

Az építő részvénytársaság küldötteit igen kelletlenül fogadták a miniszteriumban. Ajánlatukra Szerényi, a mindenható azt felelte, hogy az ügy most már nem sürgös.

A küldöttek egyike megjegyezte erre, hogy

különálló, sőt ellentétes korszakra oszthatjuk. Az első korszakba tartoznak a költő azon versei, amelyekel kezdettől fogva egészen 19... év márciusáig írt, ezek démónikusak, szenvedélyesek, a többiek a második korszak emelkedett, mondhatnánk spiritualista világ-nézete jellemzi. Még ugyane délelőtt találkozt Irénnel, egy kis kóristalánnyal, akivel rendkívül kedves emlékek kötötték össze. Össze akarta tépni ezeket a kötelékeket és meghúzódtak egy kirakat előtt. Irén azonban észrevette. És kicsiny rózsaszínű kezeivel, amelyeken keztyűt csak ritkán viselt, hátulról befogta a szemét. A költő hideg volt mint egy jégcsap, de mennie kellett.

A Kossuth-utáca mentek sétálni. Irén vette tettei végre a kezét és belekapaszkodott a karjába. Ő azonban visszautasította ezt és elmesélte, hogy erkölcsös életet fog kezdeni s ugyanezt ajánlotta a lányának is. Különösen hosszan beszélt a szenvedély nélküli lét gyönyörűségeiről. Irén, aki okos lány volt és impresszionista, azt mondotta, hogy ez mind igen szép és elismerte, hogy az élet így valóban sokkal többet érhet. El is ment ebédelni a költővel a vegetáriánusokhoz és meghallgatta egy nagyszakú tanár előadását a természetes életéről.

hiszen egy egész országgrészt sürgette a hidépítést és sürgette annak megnyitását is, mire Szerényi legyintett a kezével s így szól:

— Higgyék el, kérem, nekem sohasem volt sürgös ez az ügy.

A küldötték elképedve hallgatták az államtitkár cinikus választát, mely csak ismételt bizonyossága annak a határozott averzióknak, melyely a kereskedelemügyi államtitkár minden bajai érdeket fogad.

Akár sürgös azonban Szerényinek a hid megnyitása, akár nem, *Ambrosovic* főispánnak a város érdekei iránti hazafias kötelessége, hogy most már haladéktalanul eljárjon Szerényi államtitkárnál a hidmegnyitás *azonnali* készülőzése iránt. Ledőt végre minden akadály és szeszély vagy határozott rosszindulat nem lehet továbbra kerékkötője egy egész országgrészt eminek érdekeinek.

A rendőrség újjászervezése.

— Molnár Mihály dr. főkapitány munkaprogramja. —

— Interjú. —

Munkatársunk fölkereste a héten Molnár Mihály dr. rendőrfőkapitányt, hogy megkérdezze, hogyan történhetett meg, hogy a rendőrfőkapitányság közvetlen szomszédságában van záratlanul működhetett szombatorni vasárnapra virradó éjjel egy betörő-társaság, melynek munkája még csak zajtalan sem lehetett, mert hiszen vasredőnyök lármázó föloltásával kellett operálnia.

A főkapitányt kérdésünk nem találta készületlen. A rendőrség reorganizálásáról szóló hatalmas elaboratúmat adta a kezünkbe, egy a helyi viszonyok tüzetes ismeretére alapított gondos munkát, mely hónapok óta illetékes horem előtt várja valoraválást egy a törvényhatóság közgyűlés elől terjesztendő pártoló javaslat alakjában.

— Se rendőrlégényem, se csendőrom — kezdte azután megokolt panaszát a főkapitány. Hét szál enervált rendőrről látom el másfél esztendő a helyi rendszert, a közbiztonság fölött pedig alig 18 csendőr őrködik ebben a hosszas fekvésben elterülő városban. Hónappokkal ezelőt tettem már előterjesztést ennek a tarthatatlan állapotnak a megváltoztatására, de a mi szükkeblű törvényhatóságunk még csak nem is tárgyalta eddig a javaslatomat és ráadásul a föloltés hatóság sem intett el mindnag a csendőrszaporításra vonatkozó közgyűlési határozatot.

— Pedig nekem vannak terveim — folytatta

A jó lány valóban át volt havta a szép eszméktől.

Ebéd után sétálni mentek és folyton csak a megjavulásról beszélgettek.

Délután egy Andrassy-uti padon (a nap rástúrt a papírra) a költő be is fejezte a liliomokkal kezdődő versét, ami Irénnek annyira tetszett, hogy ott a nyílt utcán megcsókolta a költőt — a homlokán.

Esetefelé haza indultak. Igen meglep volt az alkonyt és Irén azt mondta, hogy szeretné hallani ama dalt, amelynek zenéjét is a költő írta s amelynek a címe volt: »Mámoros alkonyat.« A költő a zongorájához ült és mint akinek semmi köze többé egy elmúlt és rossz életszak munkájához, közönyösen fogott a játékhoz. Irén azonban énekel és újra akarta a dalt. Utána pedig összeölelte a költőt és megcsókolta a száját egy olyan csókjal, amelynek hatása alatt valamikor ugyancsak a költő Misztériumok című versét írta.

Irén rettenetesen tudott csóolni. És külön leszállt az alkony.

Minek mondjam tovább. Utána a Continentalba mentek vacsorálni. Utközben meg elkerültek a nagy trafik felé és a költő vett vacsora utánra egy kis bockot is.

Molnár Mihály dr. — a város háztartásának keretébe beilleszthető munkaprogramom, melynek egyik pontja, azt hiszem, meggátolta volna ezt a legújabb tőzsdébetörést is. Az ugynevezett »mozgó-járőr« idejét mult, elavult intézmény. Csaknem az egész város területét kell kirendeltsége alatt bejárnia és a praktikus betörő van annyira leleményes, hogy munkájába csak akkor fogjon, mikor a csendőrségi járőr már elvonult. Így lehetett ez ebben az esetben is. És hogy a rendőrség — az én hét azután négy szál elcsigázott rendőrlégényem — a redőnyhúzással járó zajt nem hallotta meg... naiv beszéd, hisz a rendőr nem is őrködik a közbiztonság fölött. Ez a csendőrségi föladata ebben a városban, hol a rendőrségi szervezet csak a helyi közrendszert látja el.

— A mozgó járőr helyett én helyhez kötött őrszemek behozatalát tartom elkerülhetetlenül szükségesnek. Ugy kell ezt érteni, hogy a város területe 3—4 körzetre osztandó föl, úgy, hogy az egyes körzetekre kirendelt »helyhez kötött őrszemek« minden négy órában hét-nyolcszor is beportyázhassanak a rajuk bízott körzetet, ami kétségkívül megnehezíti, sőt majdnem lehetetlenné teszi a betörők garázdálkodását.

— Igaz, — folytatta a főkapitány — ennek a megvalósításához 3—4 őrszoba is kell. Telefonnal fölserelt, berendezett őrszobák a város különböző részeiben a föloltások céljára és az esetleges szükséges »segítség« elhelyezésére. Pénzbe kerül, sok pénzbe, mondhatnánk valaki. Elfelejtik azonban, hogy csendőrlaktanyát építeni minden körülmények között kell és az őrszobák árát könnyen meg lehet takarítani a laktanyánál, melyet így kisebb méretekkel lehetne fölépíteni.

Azután a rendőrség jelenlegi helyzetének illusztrálására tört át Molnár főkapitány.

— Papiroson 7 szál rendőrlégényem van, tényleg azonban alig négy, mert a túlfeszített munka rendre betegé teszi, elcsigázja és emberanyagot. Aztán meg majdnem tervszerűen elvonják a valamennyire használható munkaeörmét is. A rendőrizdest gazdasági dolgok ellátására fogják, egy-két rendőrt mindig elvon a csendőrség, melynek csak rendőr jelenlétében szabad nyomoznia, a bajai piacok decentralizáltak, beteg is akad legtöbbször, s így a rendőrlégénység bizony alig számos és ami van is, 21 forint havi gázsiján kívül, kedvetlenné, tördőtté teszi, hogy ujjában még szabadnapja sincs.

— Mig ez a város az okszerűtlen takarékoság fölőnyörtorgatásával véli kielégíteni a köz-szükségletet, addig köve van az én kezem is. Hiába a legszorgosabb munka, az ezer terv, ha megtagadják ügyosztályomtól a megvalósításához szükséges nervus royan gerendaramot. Pedig az én munkatervem olyan, melyet ennek a városnak háztartásába beilleszteni lehet, sőt kell, hacsak nem akarjuk, hogy egészen fölboruljon itt a rend.

— Munkakedvem és a város közrendszetének jobbá tételét célzó tevékenységem nem fog lankadni és minden igazga ellenáramlattal szemben tovább haladok azon az uton, mely a bajai közrendszert tökéletessé tételéhez vezet el.

HIREK.

— A nőegylet Anna-bálya. Hetekig elartott szorgos készüldés után és sok nyári esti séta föloldozása árán, végre elkészült szimpatikus munkájával a kath. nőegylet működési gárdája. A munka befejezésnek látható jele az immár megjelent meghívó, mely szerint a bajai I. kath. nőegylet folyó hó 25-én, vasárnap a Lőkert helyiségeiben kavaréll összekötött Anna-bálat rendez, melyen bemutatásra kerül a »Téli Álom« című új tánc. Délután 5 órakor térzene. A kavaréll kezdete délután 6 órakor, a tánc este 9 órakor. Belépő díj: az egyleti s a lőkerti tagoknak személyenként 50 fillér, a nemtagoknak 1 kor. A kavaréll műsora: 1. Polonaise. Chopin föl. Zongorán előadja; Birner Mariska. 2. Költemények. Farkas Imré föl. Szavalja: Halász Olga. 3. a) Aradi emlék. Hubay föl. b) Kubelikszerenád. Drlát föl. Hegedűn játssza: Melles Béla, zongorán kíséri: Amler Irén. 4. Jelenet Irt: Zboray Aladár. Előadja: Buday Irén és

Wunderlich János 5. Magyar népdalok. Énekl.: *Stajer Ilonka*. Zongorán kísérő: *Szigrist István*. 6. Magyar dalok. Tárogatón játssza: *Spiégl János*. — A táncban résztvevnek: *Bacsó Katus*, *Demek Mariska*, *Devich Flóra*, *Dobokay Margit*, *Hornyik Rózi*, *Kollár Vilma*, *Mihályffy Ilona*, *Mihályffy Margit*, *Odabási Katica*, *Fatácsk Juliska*, *Rozsnyay Sárika*, *Scharpf Margit*, *Spitzer Ilonka*, *Spitzer Margit*, *Szabó Jolán*, *Töske Klári*.

— **Kereskedő inasok bajai tolvajszőtvézetése.** Ez a be nem jegyzett cég Baján alakult meg pár hónapja. Zajtalan volt és teljesen magánérdeket működtette, mely a kölcsönösség elvén alapult. Olyanforma kölcsönösség volt az, hogy a szövetség minden instagja a főnöke áruiból látta el egymás szükségletét. Lőcsönösen. A Diamant-féle vászonszövetkezők két inasa rőtös árut adott a Gudovác utda cég inasainak fűszerárakért, a Preisz borkereskedő tanoncai pedig hól fűszert, hol meg ruhát kaptak cipőért. Ez az eddigi listája, melyet két orgazda egészít ki. Az esetet Diamant fedezte föl, a csendőrség pedig leleplezte és beszüntette a be nem jegyzett társas-cég működését. A fiuk már ülnek, az orgazdák pedig ülni fognak.

Baján átvonuló katonák. A 86 gyalog-czred parancsnoksága értesítette Baja várost, hogy augusztus hó 8-án vagy 9-én 24 órai tartózkodásra egy zászlóját (350 ember) katonaság érkezik Bajára. Kéri, hogy az elszállásoláshoz és ellátáshoz gondoskodjék a város.

— **Házasság.** *Schin Gizit*, dr. Monostori Gyula helybeli ügyvéd hugát, július 28-án délelőtt 11 órakor vezeti oltárhoz *Goldschmid* Alfréd budapesti nyomdadalajnos a bajai izr. templomban.

— **Esküvő.** *Scheibner* Aladár, *Scheibner* Gyula ny. bajai rendőrkapitány fia, m. szombaton tartotta esküvőjét *Chemex Marguittal*, *Chemex* Árpád és neje *Schropff Irma* leányával Galántán.

— **A lökerten holnap térsze, kabará és táncmulatság lesz**, melyet a Lökert a Bajai Kath. Nőegylettel együtt rendez. A lökerti tagok nem kötelesek belépő díjat fizetni, azonban a jótékony célra való tekintettel a Nőegylet köszönhető fogadja a felajánlásokat.

— **Csáktornyai részvénytársaság bajai közraktár-terve.** A csáktornyai közraktár részvénytársaság Baján nyilvános közraktárt óhajt létesíteni. A kérvény már beérkezett a városhoz és a terv is megvan, mely szerint a részvénytársaság közvetlen a vasut mellett szándékozik építkelni. Ertesbülünk szerint a részvénytársulat megveszi a *Goldschmid*-féle, közvetlen a Máv. bajai állomása mellett levő kaszáló és itt létesíti a tervbe vett tárházat. A bajai közraktár csak szerény fiókintézet lesz.

— **Hogyan főz Szalontai Ferike?** A volt bajai színtársulat most Abonyban terjeszti a kulturát. Abonyban pedig van egy újság, amelynek a címe Abony és amelynek szerkesztője öles hasásokban méltatja a Farkas-féle színtársulat »gyönyörködtetőt«, »kulturterjesztő« és »tanulmányos« előadását. A szerkesztő úrról nem lehet mondani, hogy éppen rossz-májú ember és az érdemeket nem ismeri el. Különösen Szalontai Ferikéről ir kritikusan áradozó bőbeszédűséggel. Itt közlünk a kritikából egy kis kóstolót: »Végre tehát tele színházakat látunk napról-napra, amiben nagy és elsőrangú érdeme van bájos igazgatóknak, Szalontai Ferikének, a társulat ennivaló primadonnájának, akinek mindig eleven, mindig egyformán temperamentumos játéka, énekei fölött való kedves mulatságunkat bámulatunk muléja fölül, hogy miként győzi egyik napról a másikra úgy az előadások főszerepeit, mint a próbakat, ezeken kívül a reggeit, az obéd, a vacsora elkészítését, a színház és a saját rengeteg garderobjának rendbentartását és azt a tömételten kézimunkázást, mely egy uri család igényeit kell, hogy kielégítse.«

Igen kérem, Szalontai Ferike főz, tervekkel főz, stoppol és kézimunkázik. Ez jut eszébe az Abony kritikusának, ha Szalontai Ferike — játszik a színpadon.

— **Újabb szerencsétlenség a bajai hidnál.** A baja—bátaszéki Dunahidnál ismét baj volt. A Dunahid első nyílásánál tudvalegölég nem lehet hajózni, mert az utat elalítja az ott

elűlyedt hajó és a 4000 métermáza keramit téglá. Egy vontatógőzös három uszályhajóval és egy kotrógéppel a második nyíláson akart átjutni. Amikor a hajók a hid alá értek, elkapta a kotrógépet a víz árja és teljes erővel a hid-pillérnek sodorta. A kotrógép és a három hajó elszakadt és a víz nekivette őket a malmoknak. A hajók erősen megsérültek, de nagyobb baj nem esett. Érdekes, hogy most is a budapesti Weisz cég hajóit voltak.

— **Megrendszabályozott betegápolók.** A bajai városi közkórház elmebeteg osztályáról, ahol közel kétszáz férfi és női elmebetegét őriznek, *Rona Dezső* dr. kórházigazgató elbocsátott négy férfiapólt, mert több ízben önkényesen távoztak osztályukról és mert sztrájkba léptek. Ennek a mozgalomnak a következménye az elbocsátás.

— **A szép Mariska.** Az egész ország közvéleménye lázas izgatottsággal fordul a szabadtai gyilkosság szereplőjé felé. Az érdekesnél érdekesebb epizódokat, Haverda Mariska életét, a szomorú véget ért család egész történetét két szabadtai hírlopír, akinek módjukban volt az adatokat a helyszínen összegyűjteni, most regény formájában kiadja. A regény szerzői *Faragó* Rezső és *Fenyves* Ferenc. A szép Mariska 5 füzeten jelenik meg; egy füzet ára 30 fillér. Tekintve, hogy a regény csak csekély példányszámban jelenik meg: tanácsos arra már most előfizetni. A teljes regény ára 1.50 korona; az előfizetők portómentesen kapják a füzeteket. Az előfizetési díjak Vig Zsigmond könyvkiadó, Szabadka, nevére beküldendők. Az első füzet ma jelent meg.

— **A korán elhunyt. Szávay Gyula.** Látott-e már valaki olyan magyar könyvkereskedőt, aki ismerne a könyveket? Nehogy sértődés legyen belőle: én nem mondom, hogy nincs olyan, csak azt, hogy én még keveset láttam. Lehet, hogy bennem van a hiba s én annak oly nagyon örülök, hogy be is vallanám, ha meggyőződnék. Egyelőre azonban nagyon meg vagyok átkodva és Tamás vagyok vezető- és keresztnevémen.

Előtte a legnépszerűbb magyar kiadó és könyvkereskedő-cégnek az utolsó árjegyzéke. Ez már nem éri be a pusztá könyvcimmel: pár soros próbátetűs reklámot is fűz hozzá. Találomra és közokulátra lenyomatottak im' egyet belőle.

— **Szavay Gyula: Újabb versek (3 k.) . . . 2 korona.**

A korán elhunyt, nagy tehetségű poétának, akit a sors Amerika földjére üldözött ki meghalni az édes hazából, legutolsó, legértetebb munkája.

Ez a szegény antikvár-boltost csunyan megtréfálták az irodalmi ismeretű. Összekeverte a Gyulákat: Szávayt, Reviczkyt, Rudnyaszkyt. Mind a három nagy tehetség, de ő keveslette: csinált a háromból egy negyediket. Kár, hogy E. Kovács Gyuláról megfeledkezett. Lehet azonban, hogy a következő katalógus eszébe jut.

— **Keresi a becsületét egy város.** Hódmezővásárhely város törvényhatósága rendkívüli közgyűlést tartott, melyben elhatározták, hogy a Jáger Mari-féle mérlegkereseti ügygyel kapcsolatosan megjelent cikkek szerzői közül Hanzly Alnév alatt író *Hettyei* Aranka kolozsvári színésznőt ismét sajtóper indít. Bródy Sándort nem perliik.

— **A megyei utak.** Bicska lassankint halad. A megye is intenzívebben gondoskodik a felhalmozódott vagyon értékesítéséről. Mindenféle utakat építenek, a meglevőket meghosszabbítják, javítják. Pincéd és Urszentiván között már épül az ut. Utakat építenek a jánosalmi, a katymári, a szenttamási és a cservenkai vasuti állomásokhoz.

— **Pályadíjnyertes bajai tanító.** Az országos állatvédő egyesület naptárába írt dolgozatok szerzői sorában évek óta *Demuth* Gyula községi tanító is szerepel, kinek a madarokról írt munkáját pályadíjjal tüntették ki.

— **Harkány-fürdő látogatottsága** ezen évben kielégítő és közel jár a 2000 vendéghez. Az idei Anna-bált f. hó 25-én tartják meg. Bajáról ez és a megyéből egyre többen keresik föl ezt az istenidőltő gyógyfürdőt, melynek vize annyi köszvényes és reumás beteget állít lábra évről-évre.

— **Leó? Kávéházi gyufatartón és kertészé-ken, kirakati redőnyön és házunk falán kihivón vigyorgott felénk »Leó«, a kártyabüvész, kinek ügyes produkciói most egy hónapja eléggé tetszettek nekünk a Központban. Kaposvárotról teljes volt a diadal, de Fonyódon elfonydott Leó részére minden babér. A kiváló spirítista fonyódi szer-epelését furcsa piéc: de resistance-val egészítette ki. E. Odás után, társaságba vegyült, több aranyórárt és láncot tüntetett el a mester — honny szóki mal y pense — a közönség zsebéből. Művészi produkciójáért szegény Leó verést kapott. Az ötökék sulyra alatt visszatulott Leó Kaposvárra és — hly szerint — meg sem áll Bajáig. Azaz, hogy a hétén Leó megismételte kaposvári vendégszer-epését.**

— **Ki a sükösdli gyilkos?** Bajai tudósítás alapján az ország összes lapjai megírták, hogy Sükösdön K. Szabó József gazdát két unokája vérlázító brutalitással meggyilkolta. Ezel szemben a »Kecskeméti Lapok« ma azt a hírt röpítette szét, hogy Szabót nem és unokái gyilkolták meg, hanem két halalos ellensége: *Késmárki* János és *Berbel* Tade. A Kecskeméti Lapok szerint nem fejezték le az áldozatot, hanem nyitlan, szemtől szembe, világos nappal, vasillakkal ütötték agyon. A gyilkosság után a tettesek kocsin a kalocsai törvényészhéz hajattak, ahol a vizsgálóbíró előtt beismerő vallomást tettek.

— **Bajban a kulai szövetségár.** A főispán óhajára Baja is megszavazott egy csomó rész-vényt a Fejes és Nagy-féle kulai gyapjufonó és szövetségára. A részvényjegyzési leveket már kibocsátották és Bicsmagy lejegyezte a rész-vények egy részét. A lejegyzett részvények azonban nem nyujtanak elég biztosítékot arra nézve, hogy a részvénytársaságot megalakít-hassák — Ezért a tulajdonosok beadványt intéztek a kereskedelmi miniszterhez, akitől anyagi támogatást kérnek.

— **Javul a telefon.** A kontinensnek éveken át legrosszabb telefonja, a bajai hálózat vártalanul kellemes meglepetésben részesítette a közönséget. Mintha megjavult volna az egész intézmény, pontos, kifogástalan a kezelés — *bizonyos napokon.* A javulási időpontot most júliusban például úgy lehetne megállapítani, hogy: *jobb a telefon minden másnap.* Pillanat alatt jelentkezik a központ és lecsöngetésre valószággal ideális gyorsasággal történik meg a szétkapcsolás. Ismételtük: így van ez minden másnap. Az egyik napokon azonban még mindig erősen kísértene a régi bajok.

— **Új üzlet?** Alsó-Bácskában Gombos és Vajszka között eltérül, mintegy 20.000 katasz-trális hold föld tulajdonosi, névszerint: a *karlocai patriárka*, gróf *Széchenyi* Emil, továbbá a magy. kir. kincstár és az érdekelt községek meghatalmazottjai egyértelműleg elhatározták, hogy e mocsaras parlag földet, mely valamikor Gromon Dezső volt államtitkár tulajdona volt, ármentesítik. Az ármentesítés költségei mintegy 3,200.000 koronára rúgnak, melyet egy szábdakai bank, a Délvidéki Közgazdasági Bank részvénytársaság folyósít. A határozat végrehajtása a kormány jóváhagyásától függ. Már most csak az a kérdés, hogy a parcellázáson mennyit akarnak keresni a tulajdonosok, akik a nemzetiséglaktá vidéken »magyaroknak« akarják majd a földeket eladni.

— **Volt bajai orvos fegyelmi ügye.** Élénk emlékezetben van még a bajai kerületi munkásbiztosító pénztár és a helybeli orvosok konfliktusa. Az orvosok szolidaritást fogadtak, hogy a régi, súlyú díjazásért nem vállalják a pénztár orvosi teendőit. Csak *Kuzmann* Oszkár szegte meg a fogadást, elvállalta a pénztár orvosi állását, mire az orvosok Kuzmann boykottáltak. Hónapokon keresztül azután Kuzmann egyedül intézte a pénztár 2000 tagjának egészségügyét, de csakhamar kiderült, hogy egy ember erre képtelen. Hanyagságot panaszoló följelentések és vádak rendre zúdultak az orvosra, kit a pénztár igazgatósága mos más-féléve fegyelmi uton elmozdított. Ennek az ügynek a fegyelmi főtárgyalása kezdődött kedden és eltartott a hét végéig. Egész sereg tanut hallgattak ki, akik a vádpontok egy részét igazolták. Ítélelet holnap kerül sor. A bíróság elnöke Spitzer Ármán, előadója dr. Dömötör Kálmán volt.

— Nines többé lezárt fülke. Az utasokban sokszor felforr az epe, mikor egy-egy vonaton három-négy fülkét is lezárt a kalauz, mert abban egy ellenőr ur fog utazni, vagy már benne is aludt. Hiába volt minden kérdés, rimánkodás, fenyegetés, káromkodás: a kalauz ki nem nyitotta a fülkét, mert ráparancsolták, hogy ez a fülke nem az utasoknak való, hanem „szolgálati” fülke. S legtöbbször az egész utvonalon őrösen volt lezárva. Most az államvasutak elnökgazgatósága szigorú rendelkezéssel megtiltotta a vonatokon bármely fülkének lezárását, melyre az utasok igényt tartanak. A fülke lezárásáért bejelentett panaszokat a legkíméletlenebből fogja elintézni.

— Nem folyósított vasuti segély. A pécs—bátaszéki vasut építésére a szomszéd Baranyavármegye 220 000 korona segélyt szavazott meg. Minthogy a vállalkozó az ideiglenes építési engedélyt már megkapta és az építési munkálatok már nagy arányokban folynak, a vállalkozó lépéseket tett, hogy a megszavazott segélyek megfelelő részét (1/3-át) folyósítsák. Ennek a méltányos kérelemnek ugy az államkincstár, mint Somogyvármegye eleget tett, mert hiszen pénz nélkül vasutat építeni alig lehet. Baranyavármegye a hétfői közgyűlésében tárgyalta ezt az ügyet és a pénz folyósítását megtagadta azzal, hogy az építési engedély csak ideiglenes és a vasutreszvénytelenség még nem alakult meg. Pedig ez csak azért nem történt meg, mert a képviselőház még nem tárgyalhatta az ügyet és ezért kellett az engedélyt is ideiglenesen kiadni. — Néha a megyei közgyűléseknek is szabad szélesítkedniük.

— Diana sóborszesz mint háziszert kapott az egész országban. Köztudomású, hogy bedörzslésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes és hűsítő. Az összes fodrászútlekben fejbedörzslésre és borotválkozás után arcfejkendőzésre az urak használják. A fájdalomakat azonnal csillapítja. Masszirozásra általában minden házban csakis Diana sóborszeszt használnak. Egy üveg 44 fillér.

TANÜGY.

Bajai iskolák idei beszámolója.

A bajai izr. hitközség eleml, polgári flu- és leányiskolájának 28-ik Értésítője.

Az előnyösen ismert tanítótestület szerkesztésében immár huszonegyoldadosz jelenik meg az idén az a vékony, ötvenoldalas füzet, mely pusztán az iskolai esztendő kronológiájára és statisztikai adatokra szorítkozva, beszámolót ad a bajai izr. hitközség által példás áldozatkészséggel főtartott iskolákról.

I igazgató és nyolc tanár állott a polgári iskolák szolgálatában, az elemi iskolai tanúgyet pedig négy tanító és egy óvónő látta el, megannyian tudással, szakavataltsággal és lelkesedéssel töltnék be azt a helyet, melyre őket a hitközség bizalma szolgáltotta.

A tanítótestület élén Erdős Jakab igazgató áll, ez a régi, irodalmi műveltségű tanárember, kinek vezérlete mellett a vállalkócskós és hazafias szellem talán bensőséges otthonra a népnevelés és csarnokaiban. Az ő intenciói jegyében működött a tanító testület, melynek ezidei gyászbeszédét, Lengyel Manó volt tanító halálát méltatja meglehangú nekrológban az Értésítő első lapja.

Utána az iskolai év története következik. Válassz zsidó szellem ápolása, hazafias érzelmek ébrentartása és komoly becsületük kulturumunka — ez a lefolyt tanév historikus munkájában A kifejtett eredményt a tanulók érdemsorozata tükrözi, melyben elenyészlen csekélyszámú a bukás. Az elemi iskolák 243 tanköteles látogatva, a polgári flu- és leányiskolába 179-en jártak. Az iskoláknak közel 40 keresztényvallású növendéke volt az idén, bizonyosságú annak a jó hírnévnek, melyben a zsidó iskolák itt Baján minden felekezettől állanak.

Nyilt tér.*)

Legjobb üdítő ital

A dngp-épités

MATTONI/FELE
GIESSHUBLER

természetes égvénés

SAVANYÚVÍZ

A dngp-épités

Izo tisztá, szénsava gyöngyözö, könnyen emészthető, az egész szervezettel felfrissíti

*) Az e rovataban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZÍNHÁZ.

Kezdődik a szezon.

Nagy, sárga plakátok hirdetik a hirdetőszlopokon mindenfelé, hogy augusztus 3-án megnyílik az első nyári szezon. Ami másszóval azt jelenti, hogy városi tanács, a hivatalos hatalom egész erejével sutba dobta a *Bajai Hírlap* érvekkel ellenző álláspontját és befogadta a teljesen képtelen és helyi viszonyainkba bele sem illeszthető nyári színeszetét. Am legyenen a városi tanács hite szerint. Mi a most kezdődő szezonnal szemben elállunk a további küzdelemről és a közönségre bizzuk a tanács elhatározása és a nyári színeszet föötti ítéletmódszt.

Egyébként a következőkben regisztráljuk a kezdődő színházi idény fontosabb tudnivalóit. *Polgár Károly*, a délvideki színikerület igazgatója augusztus hó 3-án kezd meg Baján az ipartestületben az előadásait. Bemutató-előadásul Strauss világhírű operettje: *A cigány báró* kerül színre.

A társulat névsora a következő: *Polgár Károly*, bonvivant, énekes komikus. *Barna Andor*, opera és operette tenor énekes, *Radványi Deszö*, opera és operette bariton énekes. *Gözon Béla*, hőszertelmes, énekes bonvivant. *Remet Gézá*, énekes bonvivant, *Virányi Sándor*, operette énekes, síhder. *Solymosi Sándor*, jellemkomikus. *Halasi Béla*, jellem és apaszínész. *Kabos Gyula*, operette buffókomicus. *Iván Sándor*, komikus. *Csolnaky Gyula*, opera és operette bass-buffó. *Kapossy Józsa*, opera-subrette és operette coloratur primadonna. *Pataky Vilma*, operette soubrette primadonna. *Csanádi Irma*, opera és operett alt énekesnő. *Peterdi Etelka*, operette soubrette primadonna. *Harszti Vilma*, operette énekesnő és társalgási színésznő. *B. Fehér Laura*, anyaszínésznő. *H. Serfözi Etel*, operette és vígjátéki komika. Nagy Iván, Anday Károly, Hódy Sándor, Utasi Béla, Szabadkay Miklós, Marosy Henrik, Utasi Tivadar, Telekán Valér, segédszínész, kardaloszok. A. Werth Erzs, I. Havas Irén, Cs. Gyurcsák Giza, E. Varró Erzs, H. Hege-düs Böske, Károlyi Annuska, Fehér Berta, R. Völgyi Ilona, segédszínésznők, kardaloszok, Markovics Bendi, Markovics Pirike, Utasi Gizike, Utasi Lda, gyermekszereplők.

A zenekari kíséretet és a közönséket a *szabadkai 36-ik gyalogezred zenekara szolgálatja*.

Az előadások programjában ugy a régi jó darabokat, mint a legjobb udjónságokat fölfelehetjük.

Az igazgató a bérlet feltételeit a következőkben állapítja meg: 15 bérlet esti előadásra. Támlássék 30 korona. Kórszék 24 korona. Zárték 15 kor. Bérlet előjegyvezhető *Fodor Károly* lapszerkesztőnél és *Leövey József* titkárnál.

Segédszerkesztő: **Spitzer Zoltán.**

4887/1909. tlkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Dr. Szabó Fülöp** kiskunhalasi ügyvéd által képviselt **Halasi Kereskedelmi Bank Rt**ságnak — özv. **Horváth Ferencóné Wolf Antal** 800 korona váltóéke, ennek 1909. évi január hó 23-tól járó 6% kamatai, 1/10-ig váltóidji, 70 korona 96 fillér eddigi, 21 korona 75 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülendő költségeknél kielégítése végett az 1881. évi LX. tc. 144 és következő §§-ai, valamint az 1908 évi 41. tc. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvénysekhez tartozó, a bajai kir. járásbírószág területén levő, a bajai 1174. sz. betétnem felvett A) I. 1. sorszám 2269. hrszámú ház és udvarra 2698 korona és a bajai 2202. sz. betétnem A) 1. alatt 6289. hrszámú ingatlanak **Horváth Ferencóné Wolf Katalin** illető 1/10-ed részére 22 korona 80 fillér kikülfaltási árban ezennel elrendeli és annak **Baján**, a telekkönyvi árverési helyiségben **1909. évi augusztus hó 13. napjának délután 3 óráját** kitűzi.

A 2268. hrszámú ingatlan és 6289. hrsz. ingatlan jutalék kikülfaltási ár 1/10-ad részénél olcsóbban eladati nem fognak.

Árverezők a kikülfaltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kikülfaltó kezéhez tegyék le.

Az, aki az ingatlanért a kikülfaltási árnál magasabb ígérletet tett, ha többet igényi senki sem akar, köteles nyomban a kikülfaltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyé-síteni. Ha ennek a köteleztségének eleget nem tesz, ígérte figyelmen kívül marad és az árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki nem tesz újabb ígérletet, előbb azonban más is árverelt, az ingatlan az által illetőleg több árverelő közül a legelőbbet ígért által megvetnek lesz kijelentve. Ha ez az ígért a kikülfaltási árt meghaladja, az előbbi pont szabályai alkalmazandók.

Ha a társulajdonos árverez, a bánatpénznek csak oly hányadát kell letennie, amely az ingatlanból a többi tulajdon s tulajdonos társakat megillető hányadrésze eskü.

Ha a közös ingatlant egy vagy több társulajdonos vette meg, a vevő a vételárnak azt a hányadát, amely az ő tulajdon hányadának megfelelő, megfizetni nem köteles, ha az árveréskor vagy a sorrendi tárgyalás megkezdéséig bejelenti, hogy az elárverezett ingatlanok reá eső hányadrészt megfizetni nem akarja.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatja be.

Baja, 1909. évi május hó 10. napján.

Major,
kir. járásbíró.

16951/1909. kig. szám.

Hirdetmény.

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság által az 1909. évre 71703/II. szám alatt érvényesített, az 1908. évben keletkezett útletekre kivett III. oszt. ker. adókat magukban foglaló lajstromok a városi adóügyi hivatalnál folyó évi július hó 25-től augusztus hó 1-ig 8 napi közösméltre kitéve vannak.

Miről a lakosság azzal értesítettik, hogy a fenti napok alatt a kivetéseket megtekintheti s az 1883. évi XLIV. törvényikké 16. §-a alapján mindenki, akinek a III. oszt. ker. adó után kivetett ált. jóv. pótladó kirovás ellen észrevétele van, felszólámlással élhet.

Felszólámlási határidő a közsméltre történt kiutelt követő 15 nap; az új adóókra nézve pedig az adónemnek az adókönyvecskéikbe történt bejegyzést követő 15. nap.

Ezuttal is figyelmeztetem a saját érdekében az adóó közönséget, hogy adókönyvecskéikben eddigi a kivetett folyó évi adókat a városi adóhivatalban irassa elő, hogy a netán sérelmes kirovás ellen kellő időben jogorvoslatlall élhessen.

Baja, 1909. évi július hó 8-án.

Dr. Moder,
adóügyi tanácsnok.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA

sósbornszesz?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetésből keletkezett és visszamaradt fájdalek.
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalek.

Nagyon sokan cséppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósbornszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA**-sósbornszesz viznek magukkal. Mert a **DIANA**-sósbornszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségstől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és hájiszer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valdsággal nélkülözhetlen. Meggátolja mint óvszer, a test kipárlását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisa redukálja a fájdalemokat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utolérhetlen, kiváló izomerősítő szer nyerneik a **DIANA**-sósbornszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derekfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálasabb szert nem találhatnak a **DIANA**-sósbornszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer

a legkiválóbb a **DIANA**-sósbornszesz, mely eltünteti a mitesszereket, az arcbőrt simává, tisztává varázsolja. Sikerral alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbűz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA**-sósbornszesz biztosan ható és a legelsőbb hájiszer.

Estétkint miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósbornszesz

minden házban ?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifárad, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósbornszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal fel-frissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a széklet teljesen rendbe jön.

Mert a béggyadság a homlok bedörzsölése által végképen elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, inak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósbornszeszszel

mely a fájdalemát már a masszirozás alatt szünteti meg.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körút 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósbornszesz” üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósbornszesz

44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósbornszesz

1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósbornszesz

2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

3000 arany double-óralánc teljesen ingyen.

A mi ujjonnan készített arany-doubleláncaink reklámja kedvéért és árjegyzékünk terjesztése érdekében, mindenkinek

1 korona

postadíj és költség beküldése ellenében küldünk egy igen finom arany-double-páncél láncot.

Utánvétellel 1 kor. 70 fillér.

SCHWARTZ S.

kiviteli áruháza

WIEN, Hormayergasse 5. 9.

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pelecska

Védjegy: „Horgony”

egy féligécska bizonyított hájiszer, mely már sok év óta leggyakrabban használt, és a legújabb tudományok szerint a legelső fájdalomcsillapító, szegélyező és izomerősítő szer. A Horgony-Pain-Expeller, mely már sok év óta a leggyakrabban használt, és a legújabb tudományok szerint a legelső fájdalomcsillapító, szegélyező és izomerősítő szer. A Horgony-Pain-Expeller, mely már sok év óta a leggyakrabban használt, és a legújabb tudományok szerint a legelső fájdalomcsillapító, szegélyező és izomerősítő szer.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany országlánc”
Prágában, Elisabethstrasse 5. n. Mindennapi széküldés.

17413/1909. kig. szám.

Hirdetmény.

A törvényhatósági közutak építési, kezelési és fenntartási kiadásairól, másrészt az érintett kiadások fedezésére szolgáló bevételekről szerkesztett s a törvényhatóság közigazgatási bizottsága által megvizsgált 1907—1908. évi zárszámadás az 1890. évi l. t.-c. 28 § ához képest a városi főszámvevői hivatalban folyó évi július hó 22-től augusztus hó 6-ig bezárólag 15 napki közzémlére kitétetett.

Miről a város közönsége azzal értesítettik, hogy a zárszámadást a hivatalos órák alatt a főszámvevői hivatalban bárki betekinthei s az ellen felszólalását a közzémlére kitélt időtartamának lejártá napjáig, folyó évi augusztus hó 6-ig a város polgármesteréhez írásban benyújthatja.

Baja, 1909. július hó 18.

Polgármester h.
Erdélyi, főjegyző.

Újdonság!

Anker-zsebóra nap mutatóval. Ezen óra pontosan jelzi a hónapot, annak napjait és a hetek napjait. A mutatók önmaguktól ugranak át minden éjeli 12 órakor és jelzik a következő nap nevét és számát. A pontosan járó elsőrendű horgonyszerkezet szolid oszdot foglalatban van.

kívánatra nikkellen is, 36 órai járással. «Remontoir» 15 kövel, diszes érc-számlappal «ra csak 10 kor. 50 fill. 2 drb 20 kor. Az órákat pontosan szabályozva szállítjuk és jó járáskéért 3 évi jótállást vállalunk. Szállítás utánvétel, foglalás nélkül portó- és vámmentesen. Az órágyár címe: WELTALL WATCH in Chaux-de-fonds No. 93. (Schweic) A levélportó díja Schweicba 25 fill., a levelező lapé 10 fill.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k

rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. YACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSEPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Pásztory

ÉLŐVIRÁG-
KÖTÉSZETE.

Telefon 57-33.

Csokor- és koszoru-
kötésért az országban
a legtöbb első díjjal
kitüntetve.

BUDAPEST, Rákóczi-ut 3.
Nemzeti Színház.

Köpes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Kronsteiner Károly-féle viharálló

mész-

Homlokzat-festékek 50 árnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot föltüml. Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt homlokzatokra is.

Zománc homlokzat festék

mosható, egyszeri behúzással is takar, alapozás nem szükséges, zománckeménységű, csak hideg vízzel keverve is már használható, fertőtlenít és mérgegmentes — Eszményi mázolóanyag belső helyiségekre, faépitményekre, pavilonokra, félszerekre és kerítésekre stb.

Kapható minden árnyalatban s négyzetméterenként 5 fill. kerül.

Mintakönyv és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:

Kronsteiner Károly, Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: WAGENBLATT és HENERÁRI cégnél.

A ki

legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot járathatni, fizesse elő
ohajt,

Az Újság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	„	K 28.—
Félévre	„	„ 14.—
Negyed évre	„	„ 7.—
Egy hónapra	„	„ 2.40

Az újság terjedelme rendszeren
28-32-36 oldal. Vasárnap és
ünne-
napokon **60-100** oldal.

MEGRENDELÉSI CIM:

Az Újság kiadóhivatala

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 54-ik szám.